

Indholdsfortegnelse

Forord	13
---------------------	----

DEL I. Afhandlingens ramme

Kapitel 1. Indledning	17
1. Afhandlingens emne	17
2. Afhandlingens nærmere afgrænsning og disponering ..	19
3. Metode	22
3.1. Retsdogmatisk metode	22
3.2. Grundlovsfortolkning	23

DEL II. Det retlige grundlag for overladelse af suverænitet

Kapitel 2. En statsretlig adgang til at overlade suverænitet	29
1. Den historiske baggrund for indførslen af grundlovens § 20	29
2. Forholdet mellem grundlovens §§ 19 og 20	34

DEL III. Beføjelser som kan overlades i medfør af grundlovens § 20

Kapitel 3. Den retsvidenskabelige teori	39
1. Indledning	39
2. Gennemgang af de teoretiske bidrag	40
3. Sammenfatning	46
Kapitel 4. Nærmere vurdering på baggrund af de sædvanligt anerkendte fortolkningsfaktorer	51
1. Indledning	51
2. Ordlyd og forarbejder	52
2.1. Indledende bemærkninger vedrørende forarbejderne til grundlovens § 20	52
2.2. Gennemgang af ordlyd og forarbejder	52
2.2.1. Ordlyd, bemærkninger og responsum	52
2.2.2. Forhandlinger i Rigsdagen	55
2.2.3. Ikke-offentliggjorte forarbejder	58
2.3. Sammenfatning	62
3. Forudsætning og formål	65
3.1. Indledende bemærkninger vedrørende forudsætning og formål	65
3.2. Forudsætning for indførelsen af grundlovens § 20	66
3.2.1. Forudsætningens formulering	66
3.2.2. Forudsætningens nærmere begrundelse ...	68
3.3. Formålet med grundlovens § 20	70
3.3.1. Bemærkninger og responsum	70
3.3.2. Udtalelser i Rigsdagen	71
3.4. Sammenfatning	77
4. Lovgivningspraksis	79
4.1. Indledende bemærkninger vedrørende lovgivningspraksis	79

4.2.	Gennemgang af lovgivningspraksis	80
4.2.1.	Tidlige forhandlinger om EF-medlemskab	80
4.2.2.	Den oprindelige tiltrædelseslov	80
4.2.3.	Senere ændringer af tiltrædelsesloven	82
4.2.4.	Øvrig anvendelse af grundlovens § 20	86
4.3.	Sammenfatning	89
5.	Retspraksis	91
5.1.	Gennemgang af retspraksis	91
5.1.1.	EF-sagerne	91
5.1.2.	Maastricht-sagen	92
5.1.3.	Lissabon-sagen	95
5.1.4.	Irak-sagen	96
5.2.	Sammenfatning	97
6.	Foreløbig vurdering	99
6.1.	En manglende afgrænsning i forarbejderne	99
6.2.	Det statsretlige udgangspunkt	101
6.2.1.	Lovgivende myndighed	101
6.2.2.	Administrativ myndighed	104
6.2.3.	Dømmende myndighed	105
6.2.4.	Særlige beføjelser	106
6.3.	Fortolkningsmæssig tvivl ved grundlovens § 20	108
7.	Afhandlingens videre sigte	110
	Kapitel 5. Forfatningsorganiske beføjelser	113
1.	Indledning	113
2.	Forfatningens samlede struktur og indre sammenhæng – de hidtidige antagelser	115
3.	Nærmere vurdering af, om der kan opstilles en særlig begrænsning i overladelleskompetencen	118
3.1.	Ordlyd, forarbejder og formålsbetragtninger	118

3.2.	Grundlovens forudsætning om Danmark som en selvstændig stat	123
3.2.1.	Højesterets udtalelse i Maastricht-sagen	123
3.2.2.	Forudsætningens nærmere indhold	124
3.3.	Grundlovens forudsætning om en demokratisk styreform	125
3.3.1.	Højesterets udtalelse i Maastricht-sagen	125
3.3.2.	Forudsætningens nærmere indhold	128
3.3.3.	Kan der opstilles et væsentligheds-kriterium?	132
4.	Nærmere vurdering af visse af grundlovens særlige beføjelser	133
4.1.	Statsorganernes konstitution og organisering	133
4.1.1.	Indledende overvejelser	133
4.1.2.	Udnævnelse og afskedigelse af ministre samt forretningernes fordeling	134
4.1.3.	Udskrivelse af folketingsvalg	138
4.1.4.	Afgørelse af valg og valgbarhed	141
4.2.	Det parlamentariske sammenspil mellem regering og Folketing	145
4.2.1.	Indledende overvejelser	145
4.2.2.	Det parlamentariske ansvarssystem	147
4.2.3.	Rigsretssystemet	152
4.2.4.	Undersøgelsessystemet	162
4.3.	Grundlovsmæssig immunitet og ansvarsfrihed ...	165
4.3.1.	Indledende overvejelser	165
4.3.2.	Parlamentarisk immunitet for folketingsmedlemmer	168
4.3.3.	Kongens ansvarsfrihed	176

Kapitel 6. Særlige lovgivningsområder	179
1. Indledning	179
2. Ekspropriation	180
2.1. Indledende overvejelser	180
2.2. Nærmere vurdering af om beføjelsen kan overlades	181
3. Tildeling af indfødsret til udlændinge	186
3.1. Indledende overvejelser	186
3.2. Den almindelige fremgangsmåde for tildeling af indfødsret	187
3.3. Nærmere vurdering af om beføjelsen kan overlades	189
4. Vedtagelse af regler om den dømmende magts udøvelse	193
4.1. Indledende overvejelser	193
4.2. Nærmere vurdering af om beføjelsen kan overlades	194
5. Vedtagelse af statens budget	197
5.1. Indledende overvejelser	197
5.2. Nærmere vurdering af om beføjelsen kan overlades	199
Kapitel 7. Særlige administrative beføjelser	205
1. Indledning	205
2. Udenrigskompetencen	206
2.1. Generelt om udenrigskompetencen	206
2.2. Indgåelse af traktater	208
2.2.1. Beføjelsens nærmere indhold	208
2.2.2. Nærmere vurdering af samtykkekravets betydning for grundlovens § 20	209
2.3. Forøgelse og indskrænkning af rigets område	213
2.3.1. Beføjelsens nærmere indhold	213

2.3.2.	Nærmere vurdering af om beføjelsen kan overlades	213
2.4.	Anvendelse af militære magtmidler	217
2.4.1.	Indledende overvejelser	217
2.4.2.	Beføjelsens og samtykkekravets nærmere indhold	219
2.4.3.	De hidtidige antagelser	223
2.4.4.	Højesterets vurdering i Irak-sagen	225
2.4.5.	NATO-samarbejdet	227
2.4.6.	Nærmere vurdering af om beføjelsen kan overlades	229
3.	Møntretten	237
3.1.	Beføjelsens nærmere indhold	237
3.2.	Nærmere vurdering af om beføjelsen kan overlades	238
4.	Benådning og amnesti	239
4.1.	Beføjelsens nærmere indhold	239
4.2.	Nærmere vurdering af om beføjelsen kan overlades	240
Kapitel 8. Særlige domstolsbeføjelser		243
1.	Indledning	243
2.	Kontrol af forvaltningen	244
2.1.	Prøvelsens nærmere indhold	244
2.2.	Nærmere vurdering af om beføjelserne kan overlades	246
2.2.1.	Legalitetskontrol af forvaltningsafgørelser	246
2.2.2.	Indgreb i beskyttelsesværdige rettigheder	250
3.	Efterprøvelse af lovgivningens grundlovsmæssighed ...	255
3.1.	Indledende overvejelser	255

INDHOLDSFORTEGNELSE

3.2. Prøvelsesrettens hjemmelsgrundlag og nærmere indhold	258
3.3. Højesterets udtalelse i Maastricht-sagen	262
3.4. Nærmere vurdering af om beføjelsen kan overlades	264

DEL IV. Afslutning og konklusion

Kapitel 9. Konklusion	271
1. Afhandlingens væsentligste resultater og konklusioner	271
Engelsk resumé	279
Litteraturfortegnelse	283
Domsregister	293